

„Жива памет за Апостола“

Да пишеш за Апостола на българската свобода, това е трудна, почти непосилна задача! Защото колкото и ловък да си в играта с думите, има светини, за които те не стигат... И още – струва ти се, че всичко, което искаш да кажеш, вече е казано и многократно повторено – така, че всеки българин го знае, не – всеки българин го чувства, защото то – словото, има магическото свойство да достига до сърцата и да остава там като неугасимо огънче.

И може би тъкмо затова си струва, когато искаш да кажеш своите думи за Левски, да се вслушаш тъкмо в това, което ще ти продиктува сърцето, където гори твоето пламъче и осветява невидими за другите мисли. И така – сърцето ми ми казва: „Апостола е вярата, надеждата и любовта в едно!“. Образът му събира в себе си тези незрими, но могъщи сили, които озаряват българския път, накъдето и да погледнеш – назад, към изпълнените с робско страдание векове, през които народът ни е преминал като истински мъченик, но и напред – към далечния хоризонт на бъдещето, към който сме поели ние – днешните деца, утрешни строители на България.

Апостола е вяра. Вярата, че не е вярна унизителната теза „Преклонената главица сабя не я сече“. Вярата, че ако избереш да се посветиш на отечеството, то ти си открил Пътя и смисъла. Вярата, че ако в борбата спечелиш, печели цял народ, а ако загубиш, губиш единствено себе си. И още – вярата, че няма по-ценен накит за човека от честността. Сигурно ще се намери някой, който би възразил: „Вярата е силата, която те свързва единствено с Бог“. Бих отговорила с част от монолога на Левски от едноименната ода на Вазов:

Мойта съвест инак днеска ми говори.
Това расо черно, що нося отгоре,
не ме помирява с тия небеса
и когато в храма дигна си гласа
химн да пея богу, да получа раят,
мисля, че той слуша тия, що ридаят
в тоя дол плачевни, живот нестърпим.
И мойта молитва се губи кат дим,
и господ сърдит си затуля ухото
на светата песен и херувикото.

Вярата е посестрима на съвестта, на отговорността към ближния, на посветеността на своя народ. Такава вяра носи в душата си Апостола, с нея озарява българския път и днес, нея носи в сърцето си всеки българин, който разбира, че човек може да бъде щастлив само в своето свободно отечество, сред братята си по кръв, с които върви рамо до рамо напред.

Апостола е надежда. Надежда, че няма напразни усилия, когато те са положени за общото благо. Надежда, че обединеният устрем на един народ към общото добруване е непобедима сила, която може да проправи пътя към по-светъл утрешен ден. Надежда, че няма непобедимо зло. С тази надежда в сърцето човек става по-решителен, по-смел, по-добър. Тя носи животворна енергия – като тази, с която Левски е заразявал жадните за словото на истината довчерашни роби – така, че „семето чудно“ пада в сърцата и бързо расте „за жътва богата“. Днес надеждата е потребна на народа ни повече от всякога, за да надмогнем страха, за да събудим разума си, за да успеем с общи усилия да превъзмогнем страшното изпитание, пред което сме изправени от един невидим враг.

Апостола е любов. Любов към ближния, изпаднал в беда. Любов към своя изстрадал народ. Любов към всичко, което събираме в една от най-хубавите български думи – отечество. Левски ни завещава своята безгранична любов и ни учи на любов. Примерът му говори, че да обичаш, това означава не да очакваш да получиш, а да си готов да дадеш; не да изискваш, а без уговорки и увещания да се трудиш в името не на своето, а на общото благо. И още – че истинската любов те прави безпределно смел и готов на саможертва. Именно това измерение на апостолската любов е уловил поетът в своята творба, вдъхновена от подвига на Левски:

Той беше безстрашлив. Той беше готов
сто пъти да умре на кръста Христов...
Той не знайше отдих, ни мир, нито сън,
обърнал се беше не дух, на огън.

Днес тази любов гори в сърцата на героите с бели престилки, които спасяват човешки животи с риск да погубят своите. С тази любов озаряват пътя ни нашите учители, които отварят очите ни за най-голямото богатство – знанието. С нея в сърцата тръгваме по пътя си и ние, за да пребъде България и да го има народът ни – единен, вдъхновен и достоен.

Вяра, надежда и любов – това е Апостола за нас – българите. Затова името му е светиня, делото му – пример, Духът му – стожер на правдата. Нося Левски в сърцето си и се прекланям пред него – с вярата, надеждата и любовта, запалени от него!